

Elgars Felcis

ilgtspējības pētnieks,
Latvijas Permakultūras
biedrība

Agronoma un zemnieku saimniecības īpašnieka dēls Elgars Felcis kā bērns mēdza pavadīt laiku Latvijas laukos, spēlējoties tīrumos starp kokiem un dzīvniekiem, guļot šķūnī un, kad kārojās kādu našķi, noplūcot augļus tieši no kokiem.

Elgara stāsts sākas pasaulē, kur dzīve ir nesaraucami saistīta ar dabu un tāpēc tiek respektēta visās tās izpausmēs. Pieaugot, Elgars sāka ceļot, viņš pameta laukus un atklāja, ka aiz lauku dzīves pastāv pasaule, kurā viss ir ātrāks, cilvēku darba ritms ir neprātīgs, un pārtika vairs netiek iegūta no kokiem un tīrumiem, bet gan iegādāta plastificēta un iesaiņota lielos un greznos veikalos. Elgars atklāja industrializēto pasauli un sāka uzmanīgi to novērot un pētīt.

Urbānais dzīves stils šķiet balstīts uz četriem fundamentāliem pilāriem: strādā tik daudz, cik vari, ražo tik daudz, cik vari, lai nopelnītu tik daudz, cik vari, lai visbeidzot patērētu tik daudz, cik vari. Šajā pasaulē daba ir pilnībā marginalizēta, brutalizēta un pakļauta sistēmas vajadzībām. Drīz Elgars saprata, ka šī nav tāda pasaule, kādā viņš vēlas dzīvot, un viņa dziļā saikne ar dabu atmodās – postošā ietekme uz vidi un sociālo dzīvi, ko rada kapitālistiskā ekonomika, ir jāaptur, jāapkaro un jāmaina, vai arī pēc pavisam īsa laika tā pasaule, kādu viņš pazina kā bērns, būs zudusi.

Un tā Elgars sāka savu cīņu. Par viņa misiju kļuva parādīt cilvēkiem, ka dzīves turpināšana atbilstoši šiem patēriņa, ražošanas un piesārņošanas standartiem vienkārši nav ilgtspējīga planētai, un ka ir pieejams alternatīvs dzīves stils. Elgars sāka studēt, viņš iestājās Ilgtspējas zinātnes fakultātē Wageningen universitātē un centās iemācīties tik daudz, cik varēja par to,

www.permaculture.lv

Pāreja no urbānās uz lauku dzīvi nenozīmē pāreju no pārtikas uz nabadzību, bet tieši pretēti, dzīve laukos var būt daudz bagātāka gan no ekonomiskā, gan garīgā viedokļa.

kā cilvēki var dzīvot ilgtspējīgi. Šajā dzīves mirklī viņš pirmoreiz sastapās ar vārdu “permakultūra”. Šis termins ir cēlies no vārdu savienojuma angļu valodā “pastāvīga lauksaimniecība” [permanent agriculture] un “kultūra”. Permakultūra ir metode, kas paredz antropizētu ainavu plānošanu un to pārvaldīšanu tā, lai tās varētu nodrošināt cilvēku vajadzības pēc pārtikas, šķiedrām un enerģijas, vienlaicīgi saglabājot dabisko ekosistēmu dzīvīgumu, bagātību un stabilitāti.

Šis stratēģijas galvenais mērķis ir sniegt iespēju cilvēkiem, ģimenēm un vietējām kopienām paaugstināt pašpietiekamību un pašregulēšanu. Šāda pieeja ir balstīta uz apziņu, ka daļa sabiedrības ir gatava, vēlas un var mainīt savu uzvedības modeli, ja tā ir pārliecināta, ka tas ir iespējams un ir svarīgi. Šis sociāli un ekoloģiski motivētais mazākums ir patiešām liela mēroga pārmaiņu stūrakmens. Šī ir precīzi tā stratēģija, ko vēlas izplatīt, atbalstīt un realizēt Elgars.

Mūsdienās mēs esam apguvuši modernā dzīves stila priekšrocības, bet

zinātne mūs brīdina par šāda dzīvesveida sekām. Nebūtu gudri šos brīdinājuma signālus ignorēt, un tāpēc ir nepieciešams iet tālāk, apvienojot senās vērtības ar mūsdienu zināšanām un iespējām.

Pēc vairākiem gadiem dažādās valstīs, strādājot un daudz mācoties par ilgtspējīgu attīstību un permakultūru, Elgars tagad ir kļuvis par šīs jomas profesionāli, un ir atgriezies savā mīļajā tēvzemē Latvijā. Šeit 2016. gadā viņš kļuva par Latvijas Permakultūras biedrības vadītāju.

Latvijas Permakultūras biedrība ir jumta organizācija, kas kopš 2011. gada apvieno un atbalsta lielu skaitu aktīvistu, teorētiķu un sektora operatoru Latvijā, kas veicina permakultūras un ilgtspējīga dzīves veida izplatīšanu un popularizēšanu. Katru gadu tiek organizēts liels skaits darba semināru ar mērķi mācīt cilvēkiem, kā dzīvot ilgtspējīgi, ne tikai teorētiski, bet arī praksē.

Kopsavilkumā, tās aktivitātes, ko aizsācis Elgars un viņa asociācija, ir daudzskaitlīgas un ļoti dažādas: permakultūra ir multidisciplināta pieeja, kuras mērķis ir aptvert pēc iespējas vairāk dzīves aspektu. Šobrīd LPB biedru skaits pārsniedz simts cilvēkus: ejamais ceļš vēl ir garš, bet cerams, pateicoties Elgara apņēmībai, ceļš uz ilgtspēju ir tuvāks nekā izskatās.

